

Onderzoek naar pre-natale zwangerschapsbegeleiding : tweede analyse van een therapeute

Citation for published version (APA):

Hagedoren, P. B. M., & Pepels, H. H. M. J. (1993). *Onderzoek naar pre-natale zwangerschapsbegeleiding : tweede analyse van een therapeute*. (TU Eindhoven. Fac. TBDK, Bedrijfskundewinkel : ondernemersadviezen; Vol. 90.242). Technische Universiteit Eindhoven.

Document status and date:

Gepubliceerd: 01/01/1993

Document Version:

Uitgevers PDF, ook bekend als Version of Record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

Onderzoek naar Pre-natale Zwangerschapsbegeleiding

Tweede analyse van een therapeute

Onderzoek uitgevoerd door:

P.B.M. Hagedoren
H.H.M.J. Pepels

In opdracht van Regionale Kruisvereniging "De Kempen"

OPDRACHTCODE: 90.37.242

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Hoofdstuk 1: Tevredenheid van de klant	2
Hoofdstuk 2: Mate waarin oefeningen aan bod zijn gekomen	6
Conclusie	9
Bijlage 1: Originele vragenlijst enquête 1	10

Inleiding.

In het rapport Onderzoek naar Pre-natale Zwangerschapsbegeleiding (Hagedoren en Pepels 1992) zijn de resultaten van een onderzoek naar de prestaties van zwangerschapstherapie weergegeven. Eén van de therapeutes die in het onderzoek betrokken waren is in dit kort rapport verder geanalyseerd. Deze therapeute is als veertiende genummerd in de lijst van therapeutes in enquête 1. Haar naam is Nelly Peters.

Bekeken wordt of de prestaties van de betreffende therapeute significante afwijkingen vertoont met het gemiddelde van de totale resultaten. Voor wat betreft de prestaties zijn er twee manieren om deze te toetsen. In hoofdstuk 1 hebben we de tevredenheid van de klanten bekeken. Vervolgens hebben we in hoofdstuk 2 getoetst welke oefeningen wel en welke niet in de cursus aan bod zijn gekomen.

Hoofdstuk 1: Tevredenheid van de klanten.

De tevredenheid van de klanten hebben we getoetst aan de hand van de enquête die door zwangere vrouwen die therapie bij de Kruisvereniging gevolgd hebben is ingevuld. We doelen hiermee op vraag 33 uit enquête 1:

33 In welke mate heeft U steun van de zwangerschapsbegeleiding bij de bevalling gehad?

De zwangerschapsbegeleiding was voor mij:

- zeer nuttig	1
- nuttig	2
- niet nuttig	3
- helemaal niet nuttig	4

Om de resultaten wat meer hanteerbaar te maken hebben we de antwoorden achteraf vervangen door cijfers. Zeer nuttig is gewaardeerd als een 8, nuttig als een 6, niet nuttig als een 4 en helemaal niet nuttig als een 2.

De antwoorden op deze vraag zijn voor alle docenten in de kruistabel op de volgende pagina samengevat.

Crosstabulation: DOCENT by nut van de cursus

NUT→	Count	zeer nuttig 1	nuttig 2	niet nuttig 3	totaal niet nut 4	Row Total
DOCENT	1	4	12			16
	2		4	1		5
	3		2		1	3
	4	1	8		1	10
	5	3	4	2		9
	6		7			7
	7	1	10	5	2	18
	8	1	4		1	6
	9	2	1			3
	10	1	4			5
	11	3	2			5
	12	1	1			2
	13		3			3
	14	6	15	2	1	24
	15	5	11	2		18
	16	3	3			6
	17	3	20	3		26
	18	16	18	4		38
	19	2	4	1		7
	20	4	3			7
	21	9	17			26
	22	8	11	1		20
	23	6	18	3	2	29
Column Total		79 27.0	182 62.1	24 8.2	8 2.7	293 100.0

Number of Missing Observations = 4

This procedure was completed at 17:48:08

Vervolgens is er een rangorde aan gebracht tussen de diverse docentes. Voor het antwoord zeer nuttig krijgt een docente 8 punten, voor het antwoord nuttig 6 punten, niet nuttig 4 punten en totaal niet nuttig 2 punten. Het totaal aantal punten werd gedeeld door het aantal waarnemingen per docente. Zo komen we aan de volgende scores:

nr. docente	aantal respon- denten	score
9	3	7.2
11	5	7.2
20	7	7.1
12	2	7
16	6	7
22	20	6,7
21	26	6,6
18	38	6,6
1	16	6,5
10	5	6,4
15	18	6,3
5	9	6,2
14	24	6,1
6	7	6
13	3	6
17	26	6
19	7	6
4	10	5,8
8	6	5,6
7	18	5,2
3	3	4,6
gemiddeld	12	6,26

Helaas is het aantal waarnemingen per docente zeer verschillend. Het is derhalve onmogelijk een betrouwbare uitspraak te doen over het nut van de cursus per docente. Alleen over docentes met 10 of meer waarnemingen kunnen conclusies getrokken worden.

Therapeute nummer 14 blijkt een gemiddelde score van 6,1 te hebben. Vergeleken met het totale gemiddelde van 6,26 is dit geen slechte score. Ook wanneer de rangschikking van de therapeutes onderling bekeken wordt is geen slecht resultaat zichtbaar.

Conclusie.

Therapeute nummer 14 scoort een 6,1 wanneer het nut van haar cursus bekeken wordt door haar klanten. Dit resultaat is te vergelijken met de normering "nuttig". Van de 9 therapeutes die een betrouwbaar aantal waarnemingen hebben (10 of meer), heeft therapeute nummer 14 geen significant slechte score.

Hoofdstuk 2: Mate waarin oefeningen aan bod zijn gekomen.

In enquête 1 zijn tientallen vragen opgenomen die behoren te toetsen welke oefeningen wel en welke niet aan bod zijn gekomen. Per vraag hebben we bekeken wat de klanten van iedere therapeute geantwoord hebben. In dit hoofdstuk willen we de antwoorden van klanten van therapeute 14 vergelijken met de antwoorden van de klanten van alle therapeutes gemiddeld. In de onderstaande tabellen zijn de antwoorden van therapeute 14 uitgezet tegenover de gemiddelde antwoorden.

Vraag	Antwoord	Resultaten therapeute 14 absoluut	Resultaten therapeute 14 in %	Resultaten gemiddeld absoluut	Resultaten gemiddeld in %
18 a	ja	4	67	48	50
	nee	2	33	48	50
18 b	ja	2	40	45	48
	nee	3	60	48	52
18 c	ja	6	100	90	94
	nee	0	0	6	6
18 d	ja	6	100	87	91
	nee	0	0	9	9
18 e	ja	2	40	72	76
	nee	3	60	23	24
20 a	ja	6	100	90	94
	nee	0	0	6	6
20 b	ja	5	83	68	72
	nee	1	17	26	28
20 c	ja	6	100	96	100
	nee	0	0	0	0
20 d	ja	6	100	96	100
	nee	0	0	0	0
20 e	ja	5	83	80	83
	nee	1	17	16	17
22 a	ja	1	20	51	55
	nee	4	80	42	45
22 b	ja	4	67	57	59
	nee	2	33	39	41
24 a	ja	6	100	96	100
	nee	0	0	0	0
24 b	ja	6	100	93	98
	nee	0	0	2	2

Vraag	Antwoord	Resultaten therapeute 14 absoluut	Resultaten therapeute 14 in %	Resultaten gemiddeld absoluut	Resultaten gemiddeld in %
24 c	ja	6	100	93	98
	nee	0	0	2	2
24 d	ja	4	100	68	72
	nee	0	0	26	28
26 a	ja	6	100	96	100
	nee	0	0	0	0
26 b	ja	6	100	93	97
	nee	0	0	3	3
26 c	ja	6	100	94	98
	nee	0	0	2	2
29 a	ja	6	100	79	82
	nee	0	0	17	18
29 b	ja	1	25	28	30
	nee	3	75	66	70
30 a	ja	2	40	17	18
	nee	3	60	78	82
30 b	ja	5	100	36	38
	nee	0	0	59	62
30 c	ja	1	33	16	17
	nee	2	67	77	83
31 a	ja	6	100	93	99
	nee	0	0	1	1
31 b	ja	6	100	90	97
	nee	0	0	3	3
31 c	ja	5	100	82	88
	nee	0	0	11	12
31 d	ja	3	50	51	54
	nee	3	50	43	46

Allereerst willen we een opmerking maken over het feit dat niet elke vraag evenveel antwoorden heeft. Dit komt omdat sommige vrouwen enkele vragen hebben overgeslagen.

Om de antwoorden van docente 14 en die van alle docenten met elkaar te kunnen vergelijken hebben we in beide gevallen de gemiddelde waarde uitgerekend (in resp. kolom 4 en 6).

Om de resultaten wat overzichtelijker te maken heb ik hierbeneden een samenvatting gemaakt. De gevallen waarin het verschil tussen therapeute 14 en alle therapeutes meer dan 20 % bedragen zijn hier aangegeven.

Vraag	Antwoord	Resultaten therapeute 14 in %	Resultaten gemiddeld in %
18 e	ja	40	76
	nee	60	24
22 a	ja	20	55
	nee	80	45
24 d	ja	100	72
	nee	0	28
30 a	ja	40	18
	nee	60	82
30 b	ja	100	38
	nee	0	62

Voor wat betreft de mate waarin oefeningen gegeven worden kunnen we de volgende conclusies trekken.

In 5 gevallen was er een verschil groter dan 20 %, twee maal viel dit negatief voor therapeute 14, drie maal positief.

Over het algemeen kan men stellen dat er geen significante verschillen zijn tussen therapeute 14 en de andere therapeutes voor wat betreft het behandelen van oefeningen.

Conclusies.

Het onderzoek naar de prestaties van therapeute nummer 14 heeft de volgende bevindingen naar voren doen komen.

Voor wat betreft het nut van de therapie blijkt dat de betreffende therapeute gemiddeld scoort.

Voor wat betreft het aantal behandelde oefeningen blijkt dat er geen significant verschil tussen therapeute 14 en de andere therapeutes aan te geven is.

Bijlage 1

01 Hoe oud bent U?

- jonger dan 20 jaar 1
- 20 tot 25 jaar 2
- 26 tot 30 jaar 3
- 31 tot 35 jaar 4
- 35 tot 40 jaar 5
- ouder dan 40 jaar 6

02 Heeft U voor deze bevalling al een of meerdere bevallingen gehad?

- nee 1
- 1 2
- 2 3
- 3 of meer 4

03 Heeft U voor deze bevalling een ernstig zwangerschapsprobleem (bijv. een miskraam) gehad?

- ja 1
- nee 2

Indien U bij vraag 03 nee geantwoord heeft ga dan verder met vraag 05, indien U ja geantwoord heeft ga verder met vraag 04.

04 Vindt U dat een zwangerschapsbegeleidster er met U over moet praten op welke wijze U aan de zwangerschapsbegeleiding deelneemt gezien Uw zwangerschapsprobleem in het verleden?

- ja 1
- nee 2

05 Welke docente had U bij de cursus?

- Aukje Oostdijk	1
- Carin Tünissen	2
- V.A.A. van Zelst	3
- Petra Jonkers	4
- Hanny van de Geer	5
- Jos Markus	6
- Lia Peet	7
- Dorian Jonkers	8
- Marja van de Ven	9
- B. Russel	10
- Marie-Lou van Eekeren	11
- Juul Tomassen	12
- Elly Soetens	13
- Nelly Peters	14
- Gea Brekelmans	15
- Henriëtte Bel	16
- H. Daris	17
- Jacqueline van Nieuwkasteele	18
- Ellen Roex	19
- Adrie Spaargaren	20
- Anneke van Deudekom	21
- Ingrid Kerkhofs	22
- <u>weet ik niet meer</u>	23

06 Uit hoeveel lessen bestond de gehele zwangerschapscursus voor de bevalling (inclusief les met partner)?

Vul op de stippellijn het aantal lessen in:.....

07 Hoeveel van bovenstaande lessen heeft U gevolgd?

Vul op de stippellijn het aantal lessen in:.....

Indien U alle lessen gevolgd heeft ga dan verder met vraag 9.
Ga anders door met vraag 8.

08 Waarom heeft U niet alle lessen gevolgd?

-----

09 Hoeveel lessen lijken U gewenst voor de gehele zwangerschaps cursus voor de bevalling?

Vul op de stippellijn het gewenste aantal lessen in: .....

10 Hoeveel lessen waren er voor U en Uw partner tesamen?

Vul op de stippellijn het aantal lessen in: .....

11 Hoeveel lessen zou U met Uw partner willen volgen?

Vul op de stippellijn het gewenste aantal lessen in: .....

12 Hoelang duurden de lessen?

- 1/2 uur	1
- 3 kwartier	2
- 1 uur	3
- 1 uur en 1 kwartier	4
- 1 1/2 uur	5
- 1 uur en 3 kwartier	6
- 2 uur	7
- anders nl:.....	8

We kunnen ons voorstellen dat U de lessen door bijv. verveling of vermoeiing te lang vond. Ook kan het mogelijk zijn dat ze naar Uw mening langer konden duren. Als U over de lesduur tevreden was kunt U bij de volgende vraag hetzelfde antwoord geven als bij vraag 12.

13 Hoelang zou U willen dat de lessen duren?

- 1/2 uur	1
- 3 kwartier	2
- 1 uur	3
- 1 uur en 1 kwartier	4
- 1 1/2 uur	5
- 1 uur en 3 kwartier	6
- 2 uur	7

14 Hoeveel personen volgden in Uw groep, gemiddeld gezien de cursus?

- 1 tot 5	1
- 6 tot 10	2
- 11 tot 15	3
- 16 tot 20	4
- meer dan 20	5

Bij de vorige vraag heeft U ingevuld hoeveel personen in Uw groep zaten. Het is mogelijk dat U bijvoorbeeld in verband met gezelligheid liever in een grotere groep les had gekregen. Mischien had U een kleinere groep waarin U bijvoorbeeld meer aandacht had gekregen prettiger gevonden. Als U met het aantal personen in Uw groep tevreden was geef dan bij de volgende vraag hetzelfde antwoord als bij vraag 14.

- 15 Wat lijkt U het beste aantal personen voor een cursus groep?
- 1 tot 5 1
  - 6 tot 10 2
  - 11 tot 15 3
  - 16 tot 20 4
  - meer dan 20 5
- 16 Was de zaal waarin de cursus gegeven werd goed bereikbaar voor U?
- ja 1
  - nee 2
- 17 Hoe bent U met de cursus in contact gekomen?
- via familieleden of vrienden 1
  - via de huisarts 2
  - via de Kruisvereniging 3
  - via affiches, folders 4
  - anders nl.: _____ 5

De komende vragen hebben betrekking op de inhoud van de cursus.

De vragen 18 en 19 gaan over voorlichting en advisering aangaande de leefstijl van de zwangere vrouw.

- 18 Heeft U tijdens de zwangerschapsbegeleiding van de Kruisvereniging voorlichting en advisering gehad over:
- * voeding?
    - ja 1
    - nee 2
  - * geneesmiddelen/roken/alkohol?
    - ja 3
    - nee 4
  - * beweging en rust?
    - ja 5
    - nee 6
  - * psychische en lichamelijke veranderingen onder invloed van de zwangerschap?
    - ja 7
    - nee 8
  - * de groeiende baby?
    - ja 9
    - nee 10

19 Zou u tijdens de zwangerschapsbegeleiding van de Kruisvereniging ook over andere aspecten voorlichting en advisering willen hebben en zo ja, over welke aspecten?

- ja, nl.: _____ 1

_____

_____

_____

- nee 2

De vragen 20 en 21 gaan over het aanleren van dingen die de leefstijl van de zwangere vrouw verbeteren en vergemakkelijken.

20 Zijn U tijdens de zwangerschapsbegeleiding van de Kruisverenigingde volgende dingen aangeleerd:

* een goede houding?

- ja 1

- nee 2

* een aan de zwangerschap aangepast bewegingspatroon?

- ja 3

- nee 4

* het aan- en ontspannen van de bekkenbodem?

- ja 5

- nee 6

* het doen van oefeningen van buik- rug- been- en schou-
derspieren?

- ja 7

- nee 8

* ademhalingstechnieken, die het leven tijdens de zwanger-
schapsperiode moeten vergemakkelijken?

- ja 9

- nee 10

21 Zijn er nog andere dingen die U tijdens de zwangerschaps-
begeleiding van de Kruisvereniging aangeleerd zou willen
krijgen en zo ja, welke dingen?

- ja, nl.: _____ 1

_____

_____

_____

- nee 2

22 Werd U tijdens de zwangerschapsbegeleiding van de Kruisvereniging geholpen met het zich instellen op het komend ouderschap door:

- * het in contact komen met andere aanstaande ouders?
  - ja 1
  - nee 2
- * het deelnemen aan bijeenkomsten voor aanstaande ouders bij de Kruisvereniging:
  - ja 3
  - nee 4

23 Had U achteraf nog andere hulp m.b.t. het zich instellen op het komend ouderschap in de zwangerschapsbegeleiding willen hebben en zo ja, welke hulp?

- ja, nl.: _____ 1
_____
_____
_____
- nee 2

De vragen 24 en 25 gaan over kennisoverdracht aangaande de voorbereiding op de bevalling.

24 Heeft de begeleidster U bekend gemaakt met:

- * de normale bevalling?
  - ja 1
  - nee 2
- * andere baringshoudingen?
  - ja 3
  - nee 4
- * tekenen van de naderende bevalling?
  - ja 5
  - nee 6
- * de hulp gegeven door het ziekenhuis en apparatuur die daarbij gebruikt wordt?
  - ja 7
  - nee 8

25 Had U, achteraf gezien, tijdens de zwangerschapsbegeleiding, nog meer informatie over dingen die met de bevalling te maken hebben willen hebben en zo ja, welke informatie?

- ja, nl.: _____ 1
_____
_____
- nee 2

De vragen 26 en 27 gaan over het aanleren van dingen zodat men beter voorbereid is op de bevalling.

26 Zijn U tijdens de zwangerschapsbegeleiding de volgende dingen aangeleerd:

* technieken om de weëen op te vangen (ademhaling, warmte toediening, houding en rugmassage)?

- ja 1
- nee 2

* perstechnieken?

- ja 3
- nee 4

* algemene ontspanningsoefeningen?

- ja 5
- nee 6

27 Zijn er nog meer dingen als voorbereiding op de bevalling die U tijdens de zwangerschapsbegeleiding aangeleerd had willen krijgen en zo ja, welke dingen?

- ja, nl.: _____ 1

_____

_____

_____

- nee 2

28 Heeft de begeleidster U er tijdens de zwangerschapsbegeleiding op gewezen dat U in het ziekenhuis niet bang moet zijn dingen te vragen en te zeggen (wie er bij de bevalling aanwezig is, of U borstvoeding wilt geven enz.)?

- ja 1
- nee 2

Vraag 29 gaat over het lichamelijk en geestelijk herstel van de vrouw na de bevalling.

29 Heeft U tijdens de zwangerschapsbegeleiding informatie gekregen over hoe men na de zwangerschap zo goed mogelijk kan herstellen voor wat betreft:

* beweging en rust?

- ja 1
- nee 2

* voeding voor de moeder na de bevalling?

- ja 3
- nee 4

30 Heeft U tijdens de zwangerschapsbegeleiding informatie gekregen over hoe men ná de zwangerschap zo goed mogelijk kan herstellen voor wat betreft:

* omgang met dagelijkse problemen (bijvoorbeeld opvang van andere kinderen en koken)?

- ja 5
- nee 6

* het lichamenlijk herstel (bijvoorbeeld oude gewicht terug krijgen)?

- ja 7
- nee 8

* het psychisch herstel (bijvoorbeeld weer contact krijgen met collega's)?

- ja 9
- nee 10

De oefeningen die men voor de geboorte heeft gedaan waren om de bevalling optimaal te laten plaatsvinden. Na de bevalling moeten ook oefeningen worden gedaan met een ander doel, namelijk om lichamenlijk van de bevalling te herstellen. Hierover gaat vraag 31.

31 Zijn de volgende oefeningen tijdens de zwangerschapsbegeleiding aangeleerd:

* bekkenbodemoefeningen?

- ja 1
- nee 2

* buik- en rugspieroefeningen?

- ja 1
- nee 2

* oefeningen voor been-, heup-, bil-, nek- en schouder spieren?

- ja 1
- nee 2

* gezonde houding en bewegingspatroon met betrekking tot het omgaan met de baby?

- ja 1
- nee 2

Misschien vond U het niveau van de begeleiding te hoog, met de antwoorden op de volgende vraag kan het niveau van de begeleiding eventueel bijgesteld worden.

32 Wat was de laatste schoolopleiding die U gevolgd hebt?

- basisschool/lagere school 1
- MAVO 2
- HAVO 3
- VWO 4
- lagere beroepsopleiding 5
- middelbare beroepsopleiding 6
- hogere beroepsopleiding 7
- universitaire opleiding 8

33 In welke mate heeft U steun van de zwangerschapsbegeleiding bij de bevalling gehad?

De zwangerschapsbegeleiding was voor mij:

- zeer nuttig 1
- nuttig 2
- niet nuttig 3
- helemaal niet nuttig 4